

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Demonstrationes
Chronologico-Historico-Juridico-Canonicæ**

Callenberg, Caspar

Coloniae, 1734

§phi Quarti Articulus Sextus. Duodecimam de Mixto, & ultimam tractat
Rationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63192](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63192)

Nu. 238.
Quid Prin-
cipale,
quid Ac-
cessoriū
dicatur.

Proprie autem Accessionum nomine tantum ea veniunt, qua extrinsecus accedunt. Hotton. in Lexico. Accessorium verò idem est, quod Accessio. Schar dius in Lexico. & denotat id, quod Principali accedit seu adjungitur, teste Spigel in Lexico. Rosener loc. cit.

Ut hæc conveniunt Freckenhorstensis saltem Canonicis ! qui è simplicibus Presbyteris, extra Capitulum & Jus Vocis positus, successu temporis Canonici facti, Canonissis numero majoribus, potentioribus, dignioribus ad Collegii ornatum sunt superadditi.

Jam autem notissimi & tritissimi Juris est, quod Accessorium sequatur naturam sui Principalis, Cap. Accessorium 42. de R. 7. in 6. L. Etiam si 8. C. de jure dot.

Nu. 239.
Accessoriū
sequitur
naturam
Principalis,
etiam in
Pœnali-
bus, Cor-
rectoriis,
& Exor-
bitantibus.

Etiam in POENALIBUS, CORRECTORIIS, & EXORBITANTIBUS. Aym. Cravet de Antiq. tempor. p. 4. §. videamus modò n. 36. Nicol. Everhard. in loco à ration. Legis larga, n. 14. Villagut. de extensione Legum Corrector. & Pœnal. simul n. 266. Rosener in Thesaur. L. 1. c. 20. n. 9. vers. hinc etiam.

Quare quamvis fingeremus Dispositionem Capituli Indemnitatibus esse Pœnalem, Correctoriam, Exorbitantem, & tamen æquè comprehenderet Collegia, in quibus (ut Freckenhorsti) Canonissæ sunt Principale, & Canonici Accessorium; quàm ea, in quibus solæ degunt Canonissæ.

Adde, quod idem sit de Principali & Accessorio judicium. Hieronym. de Monte Tract. de Finib. Regund. c. 5. n. 13. Rosener loc. cit. num. 10. vers. Est hæc Regula.

Nu. 240.
Hinc cum
Canonissa
sint Prin-
cipale, Ca-
nonici Ac-
cessorium,
totum Col-
legium re-
gulatur
jure Cano-
nissarum.

Ergo ut Collegia simplicia Canonissarum subjacent Capiti Indemnitatibus secundum Adversarios, ita & ista, in quibus Canonissæ (ut Freckenhorsti, imò ubique) sunt Principale; Accessorium Canonici.

Sphi QUARTI ARTICULUS SEXTUS.

Duodecimam de Mixto, & ultimam tractat Rationem.

Nu. 241.
Attenden-
da hic so-
lum Ele-
ctio passi-
va, qua
utique sim-
plex est.

Ratio duodecima : Cum hic præcisè agatur de Electione passivâ, solùmque examineretur, quam ætatem habere debeat Eligenda, quæ semper est Femina; sitque Electio passiva solius Feminae indubitatè semper simplex; impertinens est, & obtorto (quod ajunt) collo huc tracta objectio, aut potiùs cavillatio de Mixto; nam hic solæ qualitates respiciendæ sunt, quæ concernunt Personam eligendam; sicuti si ageremus de Electione activâ præcisè, considerandæ forent qualitates, quæ eli-

Eligentes concernunt. Et hinc *Gloss. in C. Indemnitatibus §. Sanè in V. Non obstante*, rectè iudicat, quòd si Femina eligant in Collegio mixto v. g. Priorem, Electio passiva, & persona electa non sit regulanda iure Capituli *Indemnitatibus*; quia Persona eligenda non est Femina, sed Mas, & Mas ad Regimen non indiget triginta annis: Electio autem activa Feminarum reguletur Capite *Indemnitatibus*, ita ut Eligentes debeant esse professæ, legitimæ ætatis, possint accedere, collationem zeli ad zelum omittente, & his similia.

Imò si mixtim eligant Canonissæ & Canonici Abbatissam, Mixtura illa non impedit, quò minus Electio activa Canonissarum, quatenus à Canonissis procedit, reguletur iure Capituli *Indemnitatibus*, ut expressè decidit Rota in Magistrali illâ Decis. 17. post Tamburinum de Jure Abbat. in Leodiens. Abbatissatûs n. 7. 8. & 9. ibi: *Quod procedit etiam in Electione Abbatissæ, quæ faciendâ est à Mulieribus simul cum Masculis*, ut tradit Joann. Andr. in d. C. *Indemnitatibus*. sub num. 3. *V. Canonici. Et Geminian. in §. supradictâ n. 4.* qui dicunt prædictum textum habere locum, etiam quando Canonici Seculares adsunt simul cum Mulieribus. Et bene facit, **QUOD CONSTITUTIO, ETIAM EXORBITANS, DISPONENS DE RE SIMPLICI EXTENDITUR AD ACTUM MIXTUM**, quantum ad illas qualitates, quæ concernunt Personas facientes actum simplicem, prout illa qualitates interveniunt in actu mixto. Quidquid dicendum sit, quantum ad qualitates, quæ respiciunt alias personas, quæ faciunt actum mixtum, ut post *Glossam in dicto §. sanè in V. non obstante circa finem*, declaravit Geminianus sub num. 7. vers. nota optimam glossam. Et hoc maximè quoad computanda vota Mulierum, in quibus ratione quâdam speciali constitutum est, ut attendatur solus numerus; non autem zelus, nec meritum, ne, ut dicit Joann. Andr. in d. C. *Indemnitatibus* num. 3. (quem ibi sequuntur Anchar. in vers. 18. Nota Geminian. §. si qua. vers. ut autem) ad invicem sibi inferant opprobria, & convitia, revelando ipsarum secreta. Que ratio quo ad ipsas feminas eligentes militat in Electione Abbatissæ, si unâ cum illis Masculi interveniant, præsertim in hoc casu Virorum. arg. L. queritur ff. de statu homin. Ergo multò magis Electio passiva, quæ omnino simplex est, & respicit solam Feminam, quando præcisè de ejusdem qualitatibus, & præsertim de tricennali ætate est quæstio, regulanda erit iure Capituli *Indemnitatibus*.

Nu. 242.
Mixtura
Collegii ne-
quidem
activam,
quæ certò
est mixta,
Capiti In-
demnit.
suberabit,
multò ergo
minus
passivam,
quæ sim-
plex est.

Nec Mixtura Virorum, & Mulierum, quæ in solâ Electione activâ est, Electionem subtrahere poterit Dispositioni Capituli *Indemnitatibus*; cum usque ad eò illa Mixtura nequidem ipsam Electionem activam, in quâ tamen intervenit, quatenus respicit qualitates Eligentibus Mulieribus præscriptas, dispositioni Bonifacianæ subducatur.

Confirmatur primò: secundùm prædictam Decisionem Rotalem (quæ in hac materia Magistralis est) **CONSTITUTIO ETIAM EXORBITANS, disponens**

nens de re simplici, extenditur ad actum mixtum, quantum ad illas qualitates, quæ concernunt personas facientes (per se præcisè) actum simplicem, prout illæ qualitates interveniunt in actu mixto. Hinc licet Femine in eligendo concurrunt cum Viris, tamen possunt post Electionem accedere ad Electam ab aliis; item non erit adhibenda Collatio zeli & numeri, non obstante, quòd in his duobus Capitibus Dispositio Capitis Indemnitatibus exorbitans sit, & certè correctoria veterum Jurium, ut expressè docet Gloss. in Cap. Indemnitatibus in fin. l. in multis, & V. Additio dic plenius.

Fac ergo, vel finge, Caput Indemnitatibus circa præscriptam 30. annorum ætatem reverà esse correctorium Juris, reverà esse exorbitans; nihilominus tamen cum illa qualitas Tricennalis ætatis respiciat solùm Abbatissam eligendam, quæ utique utpote Persona simplex mixturam non inducit, sed omnimodam simplicitatem; extendet se ad actum etiam mixtum Electionis à Feminis & Viris factæ, quoad illam qualitatem, quæ concernit Personam Electæ, omnino simplicem; imò cum illa qualitas se tantùm teneat ex parte Electionis passivæ, & passiva Electio sit simplicissima, non hinc versamur in casu Mixto, sed simplice, adeoque hinc Dispositio Capitis Indemnitatibus plenè intrat.

Nu. 243.
S. Congregatio & Rota Electionem Munsterbilsensem subjecerunt Cap. Indemnitatibus non obstante Mixtura.
Nu. 244.
Exploditur Wamesius singularis, S. Congregationi Rota, Responsis binarum Universitatum, & unanimi Authorum sententia contrarius.
Nu. 245.
Wamesius agit de Electione Decani non Abbatissa.

Confirmatur secundò fortissimè, & ad plenam victoriam fortissimè: Rota, & Sacra Congregatio in Decis. 17. post Tamburinium abjudicant Abbatissatum S. Amoris Munsterbilsensem Ellsæ (etsi, ut Num. 7. illius Decisionis liquet, Electio facta sit à Canonissis & Canonicis Munsterbilsensibus) ex eo præcisè, quòd Ellsæ non fuerit triginta annorum juxta C. Indemnitatibus, ut fusè ostendi à Num. 62. Ergo corruiat idolum illud, quòd hæctenus ex mixto fabricarunt, & veritati opposuerunt Adversarii; manifestumque est, Mixturam non officere Capiti Indemnitatibus.

Atque ob duodenas has Rationes intrinsecas (à quibus proposita Veritas illustrior est, quàm à duodenis signis suis Zodiacus) non miror amplius, quòd tam unanimiter & binæ Florentissimæ Universitates Colonienfis & Trevirensis, & gravissimum Rotæ Tribunal in Leodiensi Abbatissatùs sæpe cit. alibi que, & S. Concilii Congregatio, & Authores quarumcunque Nationum univèrsi in eo conspiciunt, quòd mixta Canonissarum Collegia Dispositioni Capitis Indemnitatibus penult. indubitatè sint subiecta.

Nec audiri quidem meretur in contrarium Wamesius, quem unum unicum post excussas tot Bibliothecas, post evolutos tot Authores, Quinque-Viri Westerholtici pro se citant de Jure Pontificio Conf. 20. nam primò Wamesius illic non de Electione Abbatissæ, sed de Electione Decani, scilicet Nivellenfis, agit. Et Nos ultrò damus, quòd talis Electio non sit subiecta Dispositioni Capitis Indemnitatibus; sed quid tum? de Jove ille, Nos de Junone loquimur.

Secundò contradicit sibi ipse in isto Consilio Wamesius, dum Electionem Decani

ciani

cani subtrahit Dispositioni Capitis *Quia propter*. de Elect. & Capitis Indemnitati-
bus, quod facta sit à Collegio mixto; quasi verò hæc Jura non agant de Electione
 Collegii mixti, dum tamen Num. 2. hujus suæ rationis immemor Electionem
 Abbatisæ ejusdem mixti Collegii Nivellemis Dispositioni Capitis *Quia propter*
 subjicit. Ibi: *Cùm igitur in utriusque Sexus Collegiatâ istâ Ecclesiâ S. Gertrudis*
Nivellemis principalis, & primaria Dignitas sit ipsa Abbatissalis Dignitas &c. in
cujus Electione ob id etiam observari solet forma dictæ Conciliaris Constitutionis.

Nu. 246.
 Wamesius
 sibi ipsi
 contrarius.

Nam si tenet generalis ratio Wamesii, quod Caput *Quia propter* & Caput *In-*
demnitibus non extendant se ad Electiones Collegiorum mixtorum, quia casus
 mixti pro omissis habentur, æquè Caput *Quia propter* in Collegio mixto se non
 extendet ad Electionem Abbatisæ quàm Decani, quia vel utrobique, vel neutriubi
 obstat Mixtura. Authori autem sibi met ipsi contradicenti quantum deferen-
 dum sit, quis nescit?

Tertiò: Wamesius non obstante Mixturâ subjicit Electionem Abbatisæ Nivel-
 lensis Capiti *Quia propter*, ergo eandem pariter subjicere debet Capiti *Indemnitati-*
bus, quia nulla ratio dari potest, cur Mixtura officiat magis Capiti *Indemnitati-*
bus, quàm Capiti *Quia propter*. Si autem Wamesius Electionem Abbatisæ
 in mixto Collegio Nivellemi subjiciat Capiti *Indemnitibus*, subjiciet pari modo
 Electionem Abbatisæ in mixto Collegio Freckenhorsteni. Quod si faciat, à
 nobis stat, non ab Adversariis Wamesius.

Nu. 247.
 Wamesius
 in suis
 principiis
 debet Colle-
 gia mixta
 Cap. In-
 demnit.
 subdere.

Quartò: errat Wamesius, dum dicit, Electionem Decani in Collegio mixto
 non pertinere ad C. *Quia propter* cit. Rota enim in Decis. 296. per totam part. 19.
 contrarium decidit, dum contra sensum Wamesii firmavit ibi in Electione Deca-
 nissæ servandam esse formam *Capitis Quia propter* cit. An errantem sequemur?

Nu. 248.
 Error Wa-
 mesii.

Quintò: in Consilio illo 20. Wamesius non *decisive*, sed *consultive* locutus est.
 Nempe naufragæ Electioni quancunque tabulam (ut in naufragiis fieri assolet)
 Wamesius porrigere voluit: *valeat, quantum valeat*. Scimus autem, quan-
 tum privatorum Jurisconsultorum Consiliis sit deferendum; quæ passim non tam
 Veritati & Justitiæ, quàm gratiæ elaborantur.

Nu. 249.
 Wamesius
 locutus est
 consultive,
 non deci-
 sive.

Rectè ait Cothman 3. Conf. 38. n. 332. *Experientia testatur, Consilia &*
Responsa plerumque amore magis eorum, qui ea expetunt, quàm Veritatis & Justi-
tia dari.

Nu. 250.
 Quàm pa-
 rum pri-
 vatorum

Rectè Joseph Lud. conclus. 12. circa fin. *Doctores, inquit, nostri, dummodo*
superlucrentur, scribunt pro quâ parte ab illis Consilium petitur; & eam partem
defensare conantur, sive justè, sive injustè; quia DD. sape aris magis, quàm cha-
ritatis studio ducuntur in consulendo.

Conful-
 tationi-
 bus &
 Responsis
 deferendum
 & quare.

Rectè Joan. Surdus in *Præfat. 1. Vol. Conf. Vers. Equidem: Quæ in Responsis*
dicuntur, non satis fidei apud prudentes Judices habent, quod non omnibus semper
Veritatem assequi; sed non fundatis, & non admodum consistentibus argumentis,

deli-

deliniendo, eam, quæ magis ex re litigatorum esset, sententiam tueri, cura fuerit.

Unde bene & rectè judicare volentem non nuda Juris-Consultorum Responsa, quæ pro dolor! hodie nimis leviter, & ut ille agebat, superficialiter, non medulliter conduntur, sed mandata ac Leges Divinas, & humanas intueri, atque sequi oportet. Rosener, in Thesaur. L. 3. c. 119. n. 3.

Nu. 251. Quæ tamen de *privatorum lictorum*, minimè autem de *integrorum Collegiorum*, & *Florentissimarum Universitatum* Responsis intellige; quia pro Collegiorum Responsis stat præsumptio. Klock. in *Epistol. Dedicatoria Tom. I. Consil. §. 20.*

Unde incidenter colliges, quid Wamesii, privati Doctoris Consilio, si fortè nobis contrarium sit; quid contra duarum Universitatum Florentissimarum concordii, nostræque Sententiæ subscribenti Responsò sit tribuendum.

Nu. 252. Sextò: tantùm valet Author, quantum ejus, quam allegat Ratio; quia Autoritatibus eatenus creditur, quatenus allegant, & lege vel ratione probant *cap. Qualliter 24. de accusat.* Nec spectandum quis, sed quid dicat. *C. Intelligentia. de verbor. signif. Can. secundum 8. dist. 19.* jam autem Ratio, quam allegat Wamesius *loc. cit.* ex triplici capite, est evidenter falsa, adeoque totidem titulis nulla; nam evidenter falsum est, quòd mixta Canonissarum Collegia non vocentur *simpliciter Collegia Canonissarum*, sic enim hujusmodi Collegia quotidie simpliciter appellari demonstravi à Num. 202. & à num. 209.

Nu. 253. Wamesii Ratio ex triplice Capite vacillat. 2dò: evidenter falsum est, quòd de Collegio Canonissarum composito vel mixto, nihil capite *Indemnitatibus* cautum sit; nam cum tempore illo quo caput id conditum est, pleraque omnia Canonissarum Collegia, (ut evici num. 150.) imò omnia omninò, quæ à primâ origine pro Canonissis fundata fuere (vide num. 193.) mixta fuerint; de mixtis capite *Indemnitatibus* omnino, imò potissimum actum esse necessariò sequitur v. num. 194.

3tò: evidenter falsum est quòd *C. Indemnitatibus. & C. Quia propter.* in Mixto Nivellensi non teneant; *potissimum quod in hac Ecclesiâ potior sit Sexus Mulieris*; nam è contrario mixtum sequitur naturam sui simplicis *Potioris magis digni, potentioris, prevalenti*, ut fusè probavi à num. 215. Et hinc, quia in mixto Collegio Nivellensi, & Freckenhorstenensi omnibusque mixtis (ut probatum est à num. 216.) Canonissæ potiores, magis dignæ, potentiores sunt, & prevalentes; ad *C. Indemnitatibus* pertinent. Nulla igitur est Ratio Wamesii; per consequens nulla in hoc puncto Wamesii Autoritas.

7mò: unicæ & falsissimæ Wamesii Ratiunculæ, duodenas, quas supra fusiusculè deduxi, solidissimásque oppono rationes.

8vò: una Hirundo non facit Ver; Unus testis, nullus Testis. Unicus Wamesius

Nu. 254. Falsa Wamesii Ratiuncula, duodena

mefius

mesius, si (quod tamen valdè dubitatur) se nobis opponeret; quid tum?
nam

9no: non est tam absurdum deliramentum, quod Defensorem non inveniatur, ut ait Varro: nec est mendacium tam impudens quod assertorem non habeat, ut dixit Plinius teste Valentino Mangionio in Auctario Apologia pro Votor. solemnitate in fine. In illâ ergo hypotheli (falsâ an verâ, parum curo) quod Wamesius contra nos, pro Adversariis faciat gloriantur, per me licet, Adversarii, quod sua sententia non minore gaudeat prerogativâ, quàm absurdissimum quòdque deliramentum, vel impudentissimum mendacium; dum æquè ista, saltem unum unicum Defensorem habeat, & Assertorem. Interim ego

Decimò: bono isti, & unico Belgæ Wamesio (qui tamen, si rectè intelligatur, nostram magis; quàm Adversariorum stabilit sententiam) præter Zypæum Vanespenum, Belgas; totius Belgii immemorabilem praxin (quam probavi à n. 123.) adcoque totius Belgii unanimem consensum; & præterea

Undecimò: Duarum Florentissimarum totius Germaniæ Universitatum conformæ Responsum, item Magistralem Rotæ Romanæ Sententiam in Leodiensi Abbatissatûs, in causa Electionis Munsterbillsensis dudum editam; item geminam ejusdem Rotæ Decisionem, in hoc ipso Freckenhorstensis Electionis Negotio, primitus (dum suis adhuc duntaxat momentis, & meritis hæc causa libraretur) emanatam; nec non irrefragabilem, duplicatamque Sacræ Congregationis Declarationem, ac denique unanimum, omnium aliorum Autorum, Germanorum, Belgarum, Lotharingorum, Gallorum, Italicorum, Hispanorum &c. &c. indubitatamque oppono Sententiam. In quibus circumstantiis, etsi solus & unicus nobis obstreperet Wamesius; nihilo tamen seciùs.

Duodecimò & ultimò: Moraliter evidens, & inconcussa maneret Sententia nostra; cum censeatur satis cerè & clarè constare de Mente Legislatoris, & sensu Legis, quando circa talem Materiam omnes aut FERE omnes Interpretes aut Autores conveniunt. Ut ex W^rex aliisque evici num. 34. Quare, ut ad Romanorum Advocatorum Quincuncem, me convertam,

I nunc; de Mixto cane Magna Crepundia! majus

Edere non poteras simplicitatis opus.

Sed jam prima mei pars est exacta laboris, (a) quo Adversariorum figmenta refuto, convello, proculco, dissipò, exhibilo.

(a) Ovidius.

0 3

opponitur solidissima Rationes.
Nu. 255.
Singularitas Wamesio obstat,
Nu. 256.
Nil tam falsum, quod non Defensorem habeat

Nu. 257.
Unico Wamesio opponitur praxis totius Belgii, triplex Sententia Rotæ, duplex Declaratio Sacræ Congregationis, binæ Florentissimarum Universitatum Responsum unanimes denique aliorum Autorum ex omni gente consensus.
Nu. 258.
Non obstat Wamesius quin Sententia nostra certa sit, & evidens.

CAPUT